

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

■ Boeken (en zo)

Geslagen jaren. Een film over de gevolgen van huiselijk geweld

Anne-Mieke van den Berg & Peter van den Dungen (2009). Tilburg: Moved-media i.s.m. Stichting Take Care TV (www.filmgeslagenjaren.nl). € 42,50.

Het thema 'huiselijk geweld' heeft de laatste jaren terecht heel veel aandacht gekregen. Alleen al in 2008 heeft de politie in Nederland ruim 63.000 incidenten van huiselijk geweld geregistreerd. Bij ruim een derde van deze incidenten is aangifte gedaan en in een kwart van de gevallen is de geweldpleger aangehouden (Ferwerda, 2009). Bij deze cijfers moet er rekening mee worden gehouden dat een gedeelte van het huiselijk geweld nog steeds verborgen is. De overzichtelijke website www.huiselijkgeweld.nl maakt duidelijk dat er op allerlei niveaus beleid is gemaakt, een grote hoeveelheid onderzoek is en nog wordt gedaan en vele vormen van hulpverlening worden aangeboden.

Vorig jaar is *Geslagen jaren* uitgebracht, een audiovisuele productie over de gevolgen van huiselijk geweld. Het geheel bestaat uit een dvd met een documentaire gemaakt door Anne-Mieke van den Berg, een zogenoemde educatieve dvd, en een handleiding voor beide.

In de documentaire vertellen drie vrouwen en een man hun ervaringen

met huiselijk geweld. Hieruit wordt heel duidelijk hoe het gedrag tot stand is gekomen en ook onderhouden wordt. De enorme impact die het huiselijk geweld nog steeds heeft op hun dagelijks leven, ondanks dat het bij alle vier al enige tijd is gestopt, maakt indruk. Het zijn mooie, uitgebalanceerde portretten, waarin mensen niet alleen als slachtoffer worden neergezet maar ook kijken naar hun eigen rol. Het enige storende in de documentaire vond ik de onnodige dramatisering. Zo wordt op een gegeven moment ter ondersteuning van een van de verhalen een trappenhuis gefilmd terwijl je op de achtergrond dichtslaande deuren hoort en iemand die huult. Naar mijn idee doet dit juist iets af aan de vier toch al imposante verhalen.

De educatieve dvd is gemaakt voor beroepspraktijk en onderwijs, met het doel 'de deskundigheid van professionals op het gebied van huiselijk geweld te vergroten en discussie over obstakels in de samenwerking tussen professionals en organisaties te bevorderen' (bron: www.filmgeslagenjaren.nl).

Deze dvd bestaat uit vijf hoofd-

stukken: de psychologische mechanismen, systeemgerichte aanpak, zorgaanbod en interventies, beroepshouding en ketensamenwerking. Er komen vijftien deskundigen aan het woord die vanuit verschillende perspectieven te maken hebben met huiselijk geweld, zoals hulpverleners, een ervaringsdeskundige, onderzoeken, politie etc. Zo vertelt bijvoorbeeld Justine van Lawick op een anschouwelijke manier hoe biologische en socialisatieprocessen verlopen. Kees Komduur, wijkchef en coördinator 'Huiselijk geweld' bij de Utrechtse politie, wijst erop dat de individuele politieagent zich goed moet realiseren dat als een vrouw aangifte komt doen bij de politie er al heel vaak veel mishandelingen in de thuissituatie hebben plaatsgevonden, en stelt dat professioneel bezig zijn ook het tonen van betrokkenheid inhoudt.

Wat opvalt is het engagement en zelfs de passie waarmee alle deskundigen over het onderwerp praten. De hele dvd geeft een goed overzicht van de kennis, de praktijk en enkele van de problemen die men zowel in de organisatie van projecten rond huiselijk geweld tegenkomt als bij individuele hulpverleners.

Als kijker en luisteraar naar de dvd's blijf ik wel met een aantal vragen zitten. In het tweede hoofdstuk wordt ingegaan op de systeemge-

richte aanpak. Verteld wordt dat je per gezin moet bekijken wat er in dat specifieke gezin nodig is – hulp op maat. Er wordt gesproken over het vergroten van de veiligheid binnen het gezin, al dan niet met hulp van buitenaf, en over het opdoen van

***...wordt de kracht
van het systeem
niet gebruikt...***

goede-ouderervaringen. Maar het daaropvolgende hoofdstuk over zorgaanbod en interventies gaat over

de praktijk van alledag. De dader gaat naar het politiebureau waar hulpverlening wordt ingezet, er komt een hulpverlener voor het slachtoffer en voor de kinderen.

En hier ligt mijn verwarring. Juist op het moment dat de crisis het hoogst is, juist op het moment dat iedereen het meest gemotiveerd is om te veranderen, wordt de kracht van het systeem niet gebruikt. In plaats daarvan wordt het systeem opgesplitst en vaak wordt er in niet-systemische termen gesproken over dader en slachtoffer. Ook de hulpverlening wordt opgesplitst, en al zet iedereen zich optimaal in om samen te werken, het blijven verschillende projecten, vaak ook nog gevoed door verschillende geldstromen – iets wat het in deze complexe materie alleen maar ingewikkelder maakt. Er wordt hier naar mijn idee een geweldige kans gemist. Waarom niet vanaf het eerste moment samen met de familie kijken hoe hulpverlening opgezet moet

worden (waarbij ook heel duidelijk moet worden gemaakt dat het zo niet verder kan en dat huiselijk geweld onmiddellijk gestopt moet worden).

Sietske Dijkstra zegt op de dvd dat velen hun eigen invulling geven aan wat systemisch werken nu precies is en dat hierin nog veel ontwikkeld moet worden. Maar, denk ik dan, er is toch vanuit de crisisinterventie heel veel bekend (Van Oenen, Bernardt, & Van der Post, 2007) over het werken met systemen in crisis? Natuurlijk hebben ook allerlei hulpverleningsinstanties elkaar nodig om de vaak complexe problematiek samen met het gezin of systeem op te lossen. Maar waarom juist gestart met het uit elkaar halen van dat gezin met ieder een eigen hulpverlener, en zonder met hen te overleggen? Ik hoor noch deze kritische noot, noch de mogelijk al bedachte antwoorden op mijn vra-

gen. Vragen die toch eigenlijk voor de hand liggen.

Ondanks dit gemis kan ik iedereen die iets over huiselijk geweld wil weten of er les over moet geven, aanraden gebruik te maken van deze zeer uitvoerige en goed in elkaar gezette productie. Een zeer compleet pakket. Of het nu is voor een scriptie of voor je werk binnen een project over huiselijk geweld, iedereen kan er iets van zijn gading in vinden.

Jurgen Cornelis

Literatuur

- Ferwerda, H. (2009). *Huiselijk geweld gemeten - 2008*. Arnhem: Bureau Beke (www.beke.nl).
- Oenen, F.J. van, Bernardt, C., & Post, L. van der (2007). *Praktijkboek crisisinterventie*. De Tijdstroom: Utrecht.

How to talk to families about child and adolescent illness

Diane T. Marsh & Melissa J. Marks (2009). New York/London: Norton. 252 pp. € 21,99. ISBN 978 0 393 70570 6.

Dit boek wil aan zowel clinici als ouders handvatten aanreiken voor het omgaan met de psychiatrische stoornis van hun kind en de gevolgen er-

van. De auteurs zijn respectievelijk professor psychologie en universitair hoofddocent onderwijs aan de universiteit van Pittsburgh.